

Sygn. akt III KS 40/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 września 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki (przewodniczący)

SSN Marek Pietruszyński

SSN Paweł Wiliński (sprawozdawca)

Protokolant Katarzyna Gajewska

w sprawie **K. K.**

skazanego wyrokiem łącznym

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 29 września 2022 r.,

skargi Prokuratora Prokuratury Rejonowej Kraków-Krowodrza
w Krakowie,

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie

z dnia 7 marca 2022 r., sygn. akt II AKa 2/22

uchylającego wyrok Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 4 listopada 2021 r., sygn. akt VI K 155/20

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Apelacyjnemu w Krakowie do ponownego rozpoznania w
postępowaniu odwoławczym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem łącznym Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 4 listopada 2021 r. orzeczono o rozwiązaniu wymierzonych K. K. kar łącznych zawartych w wyrokach opisanych w pkt 9, 6 i 7 komparycji wyroku, o połączeniu kar prawomocnie wymierzonych wyrokami opisanymi w pkt 6 i 7 komparycji wyroku, zaliczono skazanemu okresy rzeczywistego pozbawienia wolności oraz okresy już odbytej kary łącznej, stwierdzono, że pozostałe rozstrzygnięcia zawarte w wyrokach objętych wyrokiem łącznym podlegają odrębnemu wykonaniu, a w pozostałym zakresie postępowanie o wydanie wyroku łącznego umorzono.

Po rozpoznaniu apelacji obrońcy Sąd Apelacyjny w Krakowie, wyrokiem z dnia 7 marca 2022 r, sygn. akt II AKa 2/22, uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę K. K. do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Krakowie.

Skargę od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie wniósł, na podstawie art. 539a § 1 i 2 k.p.k., Prokurator Prokuratury Rejonowej Kraków-Krowodrza w Krakowie, który zarzucił temu orzeczeniu naruszenie art. 437 § 2 k.p.k. polegające na „uchyleniu wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie i przekazaniu sprawy K. K. do ponownego rozpoznania, podczas gdy nie zostały spełnione przesłanki z art. 437 § 2 k.p.k. do uchylenia orzeczenia, a w szczególności nie zachodzi konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu sądowego w całości, wobec niekwestionowania sposobu jego przeprowadzenia przez Sąd I instancji oraz niewskazania na niekompletność i konieczność uzupełnienia materiału dowodowego, a przyjęciu, że postępowanie ponowne sprowadzać ma się do konieczności przeprowadzenia rozważań na gruncie prawa materialnego, przy zastosowaniu art. 4 § 1 k.k.”.

Prokurator wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu w Krakowie do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga Prokuratora Prokuratury Rejonowej jest zasadna. Zaskarżony nią wyrok wydano z rażącą obrazą art. 437 § 2 k.p.k.

Zgodnie przepisem art. 437 § 2 zd. 2 k.p.k. uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania może nastąpić wyłącznie w

wypadkach wskazanych w art. 439 § 1 k.p.k., art. 454 k.p.k. lub jeśli jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości. Zakres kontroli dokonywanej przez Sąd Najwyższy po wniesieniu skargi na wyrok sądu odwoławczego, o którym mowa w art. 539a § 1 k.p.k., ogranicza się do zbadania, czy stwierdzone przez sąd odwoławczy uchybienie daje podstawę do wydania orzeczenia kasatoryjnego (tak uchwała 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2018 r., I KZP 13/17, OSNKW 2018, z. 3, poz. 23).

Analiza uzasadnienia zaskarżonego skargą wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie nie potwierdziła, aby podstawą wydania orzeczenia kasatoryjnego była którakolwiek z podstaw wskazanych w art. 437 § 2 k.p.k. Nie ulega wątpliwości, że nie były nią w szczególności przyczyny określone w art. 439 § 1 k.p.k., nie zachodziła też podstawa wskazana w art. 454 k.p.k. Należy stwierdzić, że podstawą uchylenia wyroku sądu pierwszej instancji i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania nie mogła być w niniejszej sprawie także wskazana w art. 437 § 2 zd. 2 k.p.k. konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości. Jak bowiem wynika z uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie wyłączną podstawą uchylenia wyroku sądu I instancji i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Krakowie było stwierdzenie przez sąd odwoławczy „nierozważenia przez sąd okręgowy instytucji określonej w art. 4 k.k.”. Nie budzi zatem wątpliwości, że dostrzeżona przez sąd odwoławczy potrzeba analizy właściwych regulacji prawnych nie oznacza konieczności przeprowadzenia przez sąd przewodu sądowego w całości.

Pomijając już kwestię tego, że o naruszeniu prawa materialnego można mówić dopiero wówczas, gdy nie kwestionuje się sposobu przeprowadzenia postępowania, oceny dowodów i poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych, zastosowanie wskazanej reguły prawa międzyczasowego ma miejsce na etapie wyrokowania, a więc już po zamknięciu przewodu sądowego i nie wpływa w żaden sposób na ten etap postępowania. Co do zasady więc, naruszenie art. 4 § 1 k.k., jeżeli nie będzie wiązało się z wydaniem wyroku uniewinniającego albo umarzającego postępowanie, nie będzie dawało podstawy do uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania. Zauważenia ponadto wymaga, co słusznie zaznaczył

prokurator, powołując się na orzeczenie Sądu Najwyższego wydane w sprawie IV KS 5/17, że postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego jest specyficzne, ponieważ polega przede wszystkim na koncentracji dokumentów niezbędnych do połączenia kar, ewentualnie obecny na rozprawie skazany może złożyć wyjaśnienia. W niniejszej sprawie Sąd Okręgowy zgromadził niezbędne dla rozstrzygnięcia dowody, a Sąd Apelacyjny nie zawarł w uzasadnieniu swojej decyzji żadnych braków, jakimi miałyby być dotknięte przeprowadzenie tych dowodów w ramach przewodu sądowego w I instancji, co prowadzi do wniosku, że postrzegał ten przewód sądowy jako przeprowadzony poprawnie. Rzeczywistym powodem uchylenia wyroku sądu I instancji była zatem potrzeba zastosowania w sprawie odmiennego reżimu materialnoprawnego, co było konsekwencją uwzględnienia podniesionego w apelacji zarzutu naruszenia prawa materialnego.

Skoro zatem Sąd Apelacyjny nie miał zastrzeżeń do poprawności przeprowadzenia przez Sąd Okręgowy dowodów w ramach przewodu sądowego, a dostrzegł jedynie potrzebę analizy sytuacji prawnej skazanego w kontekście uprzednio obowiązującego stanu prawnego, to samodzielnie winien powyższe rozważyć i wydać orzeczenie zgodne z właściwym reżimem materialnoprawnym. W orzecznictwie Sądu Najwyższego trafnie podkreśla się, że konieczność ponownej oceny przeprowadzonych dowodów nie mieści się w kręgu podstaw wyroku kasatoryjnego; także wówczas gdy sąd odwoławczy zasadnie wskaże, jakich to kardynalnych uchybień art. 7 k.p.k. dopuścił się sąd meriti (wyrok SN z dnia 9 grudnia 2016 r., IV KS 5/16). Tym bardziej uchylenie wyroku przez sąd odwoławczy nie jest zatem uzasadnione, jeżeli dla usunięcia nieprawidłowości zaskarżonego rozstrzygnięcia I instancji niezbędne jest tylko odmienne zastosowanie prawa materialnego. Sąd odwoławczy z tej możliwości jednak nie skorzystał, w sposób rażący naruszając art. 437 § 2 k.p.k.

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w sentencji wyroku.

[as]